

15.07.2024

ARUPÄRIMINE

Eesti inimestele pakutavatest internetiteenustest

Lugupeetud majandus- ja infotehnoloogiaminister

Juba mitu aastat järjest pöörab ajakirjandus tähelepanu asjaolule, et Eestis pakutavad internetiteenused on kallid ega vasta inimeste ootustele. Tasub meelde tuletada Eesti Ekspressis 2020. aastal avaldatud artiklit, kus oli ilmekalt ja konkreetselt näidatud, kuidas Eestis maksavad inimesed interneti eest enam kui Lätis või Leedus, vastu aga saavad nad kuni kuus korda väiksemad kiirused. Eelmisel nädalal võttis teema luubi alla Delfi Ärileht, kes jõudis kurva järelduseni, et nelja aastaga pole pilt selles valdkonnas eriti muutunud.

Tsitaat Delfi Ärilehe artiklist „Hinnalõks. Eesti inimesed kasutavad Euroopa üht aeglasemat internetti“ (10.07.2024): „Kui Leedus pakub Telia valguskaabli olemasolu korral kuni 250 Mbit/s kiirusega internetti sõltuvalt lepingutingimustest 14-16 euroga, siis Eestis ei saa Telialt ega Elisalt selle raha eest isegi kõige aeglasemat püsiühendust. Elisa küsib kõige lahjema ehk 15-megabitise koduinterneti eest 18 ning Telia oma 20-megabitise ühenduse eest 19 eurot kuus. Veelgi suurem hinnavahe tekib suurematel kiirustel. Leedus pakub Telia 1Gbit/s koduinterneti vähem kui 25 euroga, Eestis on vastava kiirusega paketi hind aga 73,2 ja Elisal 71,99 eurot kuus.

Lõunanaabritega võrreldes on meie olukord veelgi trööstitum. Lätis on kaabliinternetiga jõutud tänaseks nii kaugele, et sealne turuliider TET ei pakugi uutele klientidele enam vähemat gigabitist internetist. Kui sõlmida Teliale ja Läti riigile kuuluva TETiga kaheaastane leping, saab Eesti mõistes ulmekiiruse kätte suisa 12 euro eest kuus.“

Lisaks üle mõistuse kallitele internetiteenustele on Eesti hädas ka internetiühenduse kiirustega: Delfi Ärilehe poolt toodud tabeli järgi kasutas Euroopa Komisjoni andmetel Eestis mullu vähemalt 100-megabitist ühendust kõigest 35,5 protsenti kaablil põhineva internetiteenuse kasutajatest. Euroopa Liidu 27 liikmesriigi hulgas paiknes Eesti selle näitajaga 26. kohal, meist tahapoole jäi vaid Kreeka.

Kui iseloomustada tekkinud olukorda ühe lausega, siis see oleks: „Eesti inimesed maksavad üliaeglase interneti eest ülisuurt raha.“ Riigi, keda aastaid peeti üheks Euroopa ja maailma liidriks digiarenduses, jaoks on selline olukord häbiväärne. Oleme käesoleva sajandi algusest rääkinud, et interneti kasutamine ei ole mingi privileeg, vaid pigem inimõigus. Paistab, et nüüd on meie riik selle inimõiguse tagamisest hästi kaugel.

Samal päeval (10.07.2024) ilmus Eesti Rahvusringhäälingu portaalis uudis, kus Konkurentsiameti ning Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti esindajad ei näinud võimalust tekkinud kahetsusväärset olukorda muuta. Konkurentsiameti peadirektor ütles: „Oligopoolsel turul on turuosalistel kasulikum üksteise tegevust jälgida kui konkureerida,

Arupärimine

„15.“ 07.2024. Nr. 636

sellepärast et kui nad konkureeriksid, siis nad kõik kaotaksid. Üksteise tegevust järgides nad kõik võidavad.“

Paraku peab nentima, et paljudes riikides on telekommunikatsiooniettevõtteid ehk sideoperaatoreid sama palju kui Eestis – vahemikus 2-4. See puudutab ka arupärimises juba mainitud Lätit ja Leedut, aga ka näiteks Soomet ja Saksamaad. Teisisõnu, olukord turul on Euroopa riikides põhimõtteliselt sama, aga liigkõrget hinda maksavad millegipärast just Eesti tarbijad. Olgu siinkohal märgitud, et suurimat turuosa omava Rootsi ettevõtte Telia puhaskasum kasvas mullu 8,7 miljoni euro võrra, küündides 63 miljoni euron. Soome päritolu Elisa teenis mullu 12,5 miljonit eurot puhaskasumit.

Eeltoodust tulenevalt palume Teil vastavalt Riigikogu töö- ja kodukorra seaduse paragrahvile 139 vastata järgmistele küsimustele:

1. Miks on tekkinud selline vahe internetiteenuste maksumuses ning kiirustes Eesti ja teiste Euroopa riikide vahel?
2. Kuidas mõjub selline olukord Eesti riigi mainele, eriti ITK valdkonnas?
3. Kas Teie arvates on selline Eesti internetiturul tekkinud olukord normaalne? Turg dikteerib reegleid ja riik ei pea olukorda sekkuma selle parandamiseks?
4. Kui selline olukord ei ole teie arvates normaalne, siis millised peaksid olema need sammud, mida riik peaks olukorra parandamiseks ette võtma?
5. Kas Eesti inimestel on lootust, et riik ei lase jätkuda olukorral, kus nad peavad maksma märkimisväärselt suuremaid summasid võrreldes meie naaberriikidega üliaeglase interneti eest?

Lugupidamisega

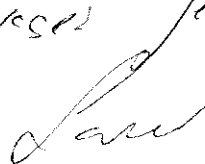
 Vadim Belobrov

 Vladimir Arhipov

 Aleksandra Tšepelgin

 Anastassia Kovalenko-Kõlvart

 Aleksis Jorga

 Lauri Leht